

آیات و روایات قائل به مراتب ایمان بین مردم هستند

استاد دانشگاه باقرالعلوم (ع) تاکید کرد: در کنار بحث مراتب ایمان در قرآن، بحث سطوح ایمان را در روایات هم داریم به تعبیر دیگر آیات و روایات سلسه مراتب ایمان مردم را به رسمیت شناخته و تاکید می‌کنند...

استاد دانشگاه باقرالعلوم (ع) تاکید کرد: در کنار بحث مراتب ایمان در قرآن، بحث سطوح ایمان را در روایات هم داریم به تعبیر دیگر آیات و روایات سلسه مراتب ایمان مردم را به رسمیت شناخته و تاکید می‌کنند دارندگان مراتب بالای ایمان باید در ارتقای ایمانی سایرین کوشا باشند.

علی اصغر اسلامی تنها به گزارش ایکننا، حجت الاسلام والمسلمین علی اصغر اسلامی تنها؛ استاد دانشگاه باقرالعلوم (ع)، شامگاه ۱۸ دی ماه در دومین نشست تخصصی کاربردی سازی مطالعات قرآنی روایی در سیاست گذاری فرهنگی که از سوی دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی کشور با همکاری پژوهشگاه فرهنگ و هنر وزارت ارشاد برگزار شد، به موضوع «کاربست روایات مدارج ایمان در سیاست گذاری و حکمرانی فرهنگی» پرداخت.

وی با بیان اینکه وظیفه اصلی دینی شدن و تحول در انسان در زندگی است، گفت: دین دو عنصر اساسی یعنی ایمان و شریعت دارد و همه ادیان این دو آموزه را دارند و پیروان شان به گرایش به امر مطلق، ارزش مطلق و حق مطلق دارند.

اسلامی تنها افزود: هر دینی هم الگو و روش و شیوه ای را برای تحقق آن مطرح می کند که همان شریعت است و این دو پیوند مستقیمی با هم دارند؛ در آموزه های اسلامی، مسئله محوری کانونی، توحید است و ایمان بر این گزاره بنیادین که خدایی جز خدای یگانه نیست استوار است.

اسلامی تنها با اشاره به سطوح فرهنگ پذیری ایمانی اظهار کرد: در آیه؛ قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ؛ قرآن به صراحت میان دو سطح اسلام و ایمان تمایز قائل شده است یا در آیه ۱۲۵ نساء فرموده است: بَلَى مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ. لذا بحث درجات ایمان به روشنی در متون اسلامی وجود دارد و حتی در تاریخ تراث خودمان برخی رساله های اختصاصی با همین عنوان درجات ایمان داریم مثلا شیخ طوسی در الفهرست از کتاب درجات ایمان یاد کرده است یا نجاشی در بین آثار بصری از کتابی به نام ایمان و درجات و زیادت و نقصان آن یاد کرده است.

استاد حوزه علمیه با بیان اینکه منشا درجات ایمان، آیات قرآن و برخی روایات است، اظهار کرد: در کنار بحث مراتب ایمان در قرآن، بحث سطوح ایمان را در روایات هم داریم. همچنین مراتب اسلام و ایمان وجود دارد که مرتبه اول اسلام، شهادتین و مرتبه اول ایمان هم باور قلبی و اقرار به زبان و اذعان قلبی است به تعبیر دیگر ایمان، عقدالعقد است و وقتی است که انسان توحید را پذیرفت و به آن پایبند شد.

وی ادامه داد: مرتبه دوم اسلام، تسلیم قلبی و انجام اعمال صالح است که این مرتبه همان مرتبه اول ایمان است؛ مرتبه سوم اسلام این است که انسان نفس خود را تسلیم کند و نگذارد طغیان داشته باشد و تخلق به اخلاق فاضله و حب و بغض هم مرتبه سوم ایمان است؛ مرتبه چهارم اسلام، تسلیم با همه وجود در برابر خداوند است و مرتبه چهارم ایمان هم این است که انسان همه چیز را در آفرینش در ذیل اراده و قدرت الهی می داند و خارج از آن متصور نیست.

۷ سهم برای ایمان

اسلامی تنها با بیان اینکه در روایت داریم که ایمان ۷ بخش دارد، گفت: در این روایت تصریح شده است که این ۷ سهم بین مردم توزیع شده است و برخی از مردم یک یا دو سهم دارند و برخی چند سهم و برخی همه را دارند؛ کسی که صاحب یک سهم است نباید خودش را در سطح یک سهم راضی نگه دارد و بگوید درجه من در همین حد است بلکه باید به سمت سهم بالاتر پیش برود. کسی که در مرتبه پایین تر است توصیه می شود به مرتبه بالاتر برود و آن را کسب کند.

اسلامی تنها تصریح کرد: روایت مفصل و مهم دیگری هم داریم که محتوای آن خیلی مهم است؛ در این روایت فرموده است: یکی از صحابه امام صادق (ع) از ایشان پرسیدند ما در مقابل کسانی که مانند ما به شما نمی اندیشند و ولایت شما را قبول ندارد چه باید بکنیم؟ امام از بیزاری نسبت به آنان نهی فرمودند و فرمودند شما نباید به خاطر اینکه شما در مرتبه بالاتری از ایمان هستید از آنان کناره بگیرید.

وی در پایان تأکید کرد: امام فرمودند که صاحب دو سهم باید با صاحب یک سهم و صاحب چند سهم با صاحب سهم کمتر همراهی کند. امام در ادامه داستانی هم مطرح کردند که یک فرد مسلمان همسایه مسیحی خود را مسلمان کرده است ولی چون قصد داشت یک شبه او را به مرتبه بالای اسلام برساند او از اسلام آوردن پشیمانی شد. بنابراین سلسله مراتب جامعه ایمانی در روایات امری تصریح شده است.